SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Marszałek Senatu
BPS.DPS.030.16.2022

Druk nr 2745
Warszawa, 27 października 2022 r.

Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

mam zaszczyt przekazać Pani Marszałek podjęte przez Senat na 51. posiedzeniu w dniu 27 października 2022 r. uchwały:

- w sprawie ustawy o przedłużeniu kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego,

- **w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,**

- w sprawie ustawy o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego.

Z poważaniem

(-) Tomasz Grodzki

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

U C H W A Ł A

S E N A T U R Z E C Z Y P O S P O L I T E J P O L S K I E J

z dnia 27 października 2022 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 6 października 2022 r. ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, odrzuca tę ustawę.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

U Z A S A D N I E N I E

Na posiedzeniu w dniu 27 października 2022 r. Senat rozpatrzył ustawę o zmianie ustawy o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i zdecydował o jej odrzuceniu.

Nie negując idei i potrzeby wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także działalności pożytku publicznego i wolontariatu w Polsce, Senat stoi na stanowisku, że Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego nie realizuje swojej misji w sposób, który gwarantowałby równoprawne traktowanie beneficjentów wsparcia udzielnego za pośrednictwem tej instytucji.

Zdaniem Senatu Instytut nie daje rękojmi należytego i transparentnego wydatkowania środków finansowych z przeznaczeniem dla organizacji w ramach tzw. trzeciego sektora. Teza ta potwierdzana jest przez partnerów społecznych, w tym w szczególności przez część organizacji pozarządowych, które zwracają uwagę na nieprzejrzyste kryteria i zasady udzielania wsparcia przez Instytut. Następstwem stosowania arbitralnych zasad rozdzielania środków finansowych, jest faworyzowanie określonych organizacji, w szczególności zaangażowanych w działalność polityczną. Przedstawiciele środowisk reprezentujących organizacje pozarządowe zwracają uwagę, że wiele organizacji zaangażowanych w rozwiązywanie istotnych problemów społecznych (takich jak bezdomność, opieka nad osobami starszymi, dotkniętymi ubóstwem, czy zmagającymi się z depresją) pomimo spełniania kryteriów do skorzystania ze środków finansowych rozdzielanych przez Instytut, z bliżej nieokreślonych przyczyn, takiego wsparcia nie uzyskuje.

Misją Instytutu powinno być wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego na zasadach uczciwości, transparentności i niedyskryminacji. Praktyka wskazuje jednak, że zasady te nie są respektowane. W związku z powyższym Senat zakwestionował znaczące zwiększenie limitu wydatków budżetu państwa będącego skutkiem finansowania ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w latach 2017–2026, z 641 780 tys. zł do kwoty 1 366 580 tys. zł.

Zmiany wprowadzane rozpatrzoną ustawą nie gwarantują, że Instytut zmieni dotychczasowy sposób działania, a przede wszystkim, że cele i idee, które legły u podstaw

powołania Instytutu – przede wszystkim te, które zostały proklamowane w preambule do zmienianej ustawy – będą urzeczywistniane.

Senat z otwartością odnosi się do wszelkich zmian w systemie prawnym, których następstwem będzie zrównoważony rozwój społeczeństwa obywatelskiego, zwiększenie partycypacji obywateli i ich organizacji w życiu publicznym, zwiększanie liczby społecznych inicjatyw oddolnych i lokalnych oraz poprawa instytucjonalnej zdolności organizacji obywatelskich do realizacji ich misji. W związku z tym, Senat oczekuje na ustawę, która będzie uwzględniała potrzeby i głos środowiska społeczników w całości i która będzie realizowała wskazane cele i idee.